

REFERAT IN - Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit d. 22-03-2024

Mødedato Fredag d. 22. marts 2024 kl. 10:00

Mødested Kommunip allaffiani Kommunalbestyrelsip ataatsimiittarfiani

Indholdsfortegnelse

Imaqarniliaq.....	3
-------------------	---

Punkt .: Imaqarniliaq

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititaliallu akornanni ukiumoortumik killiffik pillugu ataatsimiinnerat

*Tallimangorneq ulloq marsip 22-at 2024, nal. 10:00
Sumi: Kommunip allaffiani Kommunalbestyrelsip ataatsimiittarfiani*

Ataatsimiinnermi peqataasut:

Inuit Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinnit

Karin P. Thorsen (Siulittaasoq)
Arnajaaq Lynge (Siulittaasup tullia)
Inge Olsvig Brandt (Ilaasortaq)
Mathias Knude Brusgaard (Ilaasortaq)
Lisa Nielsen (Ilaasortaq)
Vivi Anne Christiansen (Ilaasortaq)

Peqataasinnaanatik nalunaartut:

Cecilie Marie Hardenberg (Ilaasortaq)
Riikki Grønvold (Ilaasortaq)

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititaq

Inge Olsvig (Siulittaasoq)
Lone Rosengreen Pedersen (Siulittaasup tullia)
Dorthe-Marie Mogensen Fontain (Ilaasortaq)
Mala Høy-Kuko (Ilaasortaq)

Peqataasinnaanatik nalunaartut:

Poul Petersen (Ilaasortaq)

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik

Ejner Grønvold (Pisortaq)
Mathias Knude Brusgaard (Innarluutilinnut tarnikkut nappaatilinnullu Immikkoortortaqarfimmut fagcheffi)
Naja Anelouise Heilmann (Allatsi)

Imarisai

1. Tikilluaqqusineq ilisarititseqatigiinnerlu.....	3
2. Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivinit killiffik pillugu nalunaarusiap eqqartorneqarnera 3	
A. Ilinniagaqarnermut suliffeqarnermullu periarfissat.....	3
i. Illersugaasumik suliffeqarsinnaanermut neqeroorut.....	3
ii. Periarfissat STU-mut assingusut.....	4
iii. 0 - 18-inik ukiulinnut suliasaqarfimmi ikorfartortit	5
B. Innuttaasunut pitsaanerusumik sullissineq	6
i. Innuttaasumut tunngasumik suliamik ingerlatsineq pillugu quppersagaq	6
ii. Kommunimi immikkoortortat pillugit suleqatigiit pillugit takussutissiaq	6
3. Taasariaqartut allat.....	7
3.1. Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit ilisimatitsissutaasa malitseqartinneqarnerat	7
3.2 Meeqqat atuarfiannik naammassinerup kingorna tapersersorneqarnissamut periarfissat.....	7
3.3 Atuaqatigiinni immikkut atuartinneqartuni suliffimmik sungiusarnermik ingerlatsinerup ukkatarineqarnera	8
4. Naggasiineq.....	8
5. Ilanngussat	9

1. Tikilluaqqusineq ilisarititseqatigiinnerlu

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ataatsimiititaliami siulittaasoq ataatsimiinnermut tikilluaqqusivoq.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ataatsimiititaliami Siulittaasoq Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiivini aamma ilaasortaasup erseqqissaatigaa ataatsimiinnermi matumani pingaarnertut atuuffini tassaasoq ataatsimiititaliamut siulittaasutut inissisimaffini.

Dorthe-Marie, Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ataatsimiititaliami ilaasortaasup ilisimatitsissutigaa, nammineq siullermeerluni Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivini ukiumoortumik ataatsimeeqateqarami.

Peqataasut tamarmik imminnut ilisaritipput. Tulliatut Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ataatsimiititaliami siulittaasup Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivisa siulittaasuannut ullormut oqaluuserisassat saqqummiuteqqullugit oqaaseqaqqusivoq.

2. Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivinit killiffik pillugu nalunaarusiap eqqartorneqarnera

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivisa siulittaasuata aallarniutitut oqaluttuaraa, siunnersuisooqatigiit suliaat pillugit killiffik pillugu nalunaarusiamik suliaqarsimanertik, oqaatigalugu neriuutigalugu ataatsimiititaliamiittut tamarmik taanna tigusimagaat atuarlugulu.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivisa siulittaasuata kingullermik ataatsimiititaliamik ukiumoortumik ataatsimeeqateqarnermini oqaluuserisimasatik eqikkarpai. Imaqarniliaq ilanngussani takuneqarsinnaavoq.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivisa siulittaasuanit Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivisa killiffik pillugu nalunaarusiaannik saqqummiussivoq. Nalunaarusiaq ilanngussani takuneqarsinnaavoq.

Mathias Knude Brusgaard, Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivini ilaasortaasoq siulittaasumut ikiuppooq sammisat assigiinngitsut itisilernerqarnissaannut atasumik, qulakkeerumallugu ataatsimiititaliaq tamakkiisumik ilisimatinneqassasoq ataatsimiititaliamit suut pingaaruteqartutut isigineqarnerannut tunngatillugu.

A. Ilinniagaqarnermut suliffeqarnermullu periarfissat

i. Illersugaasumik suliffeqarsinnaanermut neqeroorut

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivini siulittaasup aallarniutitut nassuiaatigaa, innuttaasut innarluutillit tamarmik nalinginnaasumik atugassarititaasut aqutigalugit suliffimmik imaluunniit ilinniakkamik ingerlatsinissaminnut periarfissaqanngimmata. Killiffissiorluni ataatsimiinnermi kingullermi Majoriamiit saqqummiisoqarpoq, Kommuneqarfik Sermersuumi inuit innarluutillit suliffissaqarnerannut ilinniagaqarnerannullu tunngasumik. Ersarissivorlu nukissaqassutsikkut, suliassaqassutsikkut ilitsersuussisinnaasunillu killeqartut, taamaattumik innersuussutigineqarpoq allatut eqqarsartoqassasoq. Tamatuma kingunerisaanik taakku ajornartorsiutaasut tunngavigalugit

siunnersuisooqatigiit nakkutigisaasumik suliffissaqartitsinissamik sannaveqarnissamillu periarfissat pillugit eqqartueqatigiipput.

Siunnersuisooqatigiinni oqallinnerni pingaartinneqarpoq, maannamut sammisaqartitsinertut peqatigiinnertullu neqeroorutaasut allanngortinneqarsinnaanersut, piffissap ingerlanerani illersugaasunik suliffeqarsinnaanermut periarfissat amerlanerulersinnaaqqullugit. Tassunga pissutaaqataavoq neqeroorummik atuisut ikilisimanerat.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivini siulittaasup eqqaavaa, Kammagiit piffissami matumani annermik atorneqarneq ajortoq illersugaasumik suliffeqarsinnaanermut periarfissaasinnaasoq allanngortinneqarsinnaasorlu.

Mathias Knude Brusgaard, Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivini ilaasortaasup aallarniutitut oqaluttuaraa, suliffeqarnermut politikki nutaaq atuutsinneqalernikuusoq, taanna innarluutillit pillugit politikkimut tapertaavoq, innuttaasut tamarmik suliffissaqartitsinermut suliffeqarsinnaanermullu periarfissaqartinneqarnissaat tunaartaralugu.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ataatsimiititaliami siulittaasup tulliaata ilisimatitsissutigaa suliffeqarneq pillugu politikki akuerineqarsimasoq sammisamut tunngasunik paasissutissanik imaqartoq.

Mathias Knude Brusgaard, Inuit innarluutillit aamma tarnimikkut napparsimasut pillugit suliassaqarfimmi immikkoortortaqaarfimmi fagchefiusoq oqaluttuarpoq, Nuummi aamma Paamiuni innuttaasunut sammisaqatigiissinnaanermut peqatigiissinnaanermullu periarfissanik neqerooruteqartoq. Taanna oqaluttuarpoq, sinaakutissat atugassarititaasut atorlugit suliffissatut periarfissanik pilersitsiniarlutik sulianik ingerlatsillutik.

Siunnersuisooqatigiinnit innersuutigineqarpoq, kommunimi neqeroorutit ineriartortinniarlugit pingaartitsisoqartoq pingaartumik "Kammagiit" eqqarsaatigalugit. Tassunga ilaapput suliffiit illersugaasut assigiinngitsunik ilusilit pilersinneqarsinnaaneranik suliniutit, sullitanut immikkut ittunik pisariaqartitsisunut ilusilersukkat.

Taamaattumik siunnersuisooqatigiinnit ataatsimiititaliamut apeqqut imaattoq saqqummiunneqarpoq: Ilissi qanoq eqqarsarpisi, suliffeqarfiit sammisaqartitsiniutitut illersugaasut kommunimit annermik pingaartinneqarmat taakkualu ineriartortinneqarnissaat? Kammagiinni sannavimmik illersugaasumik pilersitsinissamut isumaq ilissi qanoq isumaqarfigaasiuk?

ii. Periarfissat STU-mut assigusut

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinnit ilisimaneqarpoq, Danmarkimi STU-mik ingerlatsisinnaaneq periarfissaasoq, taanna assigiinngitsunik pissuteqarluni aporfissanik amerlasuunik nassataqarpoq. Siunnersuisooqatigiinnit neriutiginneqarsimavoq, Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinni ilaasortaq Cecilie M Hardenberg, ilisimasani tunngavigalugit unammilligassanik taakkuninnga nassuiaasinnaassasoq. Ajoraluartumik ataatsimiinnermut peqataasinnaanani nalunaarsimavoq.

Naalackersuisut ilisimatitsissutigaa, inuusuttunut ilinniakkanik (STU) immikkut aaqissuussatut ittunik neqeroorutit pilersitsinissamut periarfissanik ujaasiniarlutik, kisianni manna tikillugu neqeroorutit taama ittut nunatsinni periarfissaanngillat. Tamatuma

nassataanik innuttaasut eqimattat piginnaasakillismanertik pissutigalugu immikkut ittunik pisariaqartitsisut naleqquttunik periarfissaqartinneqangillat.

Naak STU-mut tunngasumik suliassaq nalinginnaasumik kommunimi inissisimangikkaluartoq, erseqqippoq, piginnaangorsaataasumik neqeroorummik ineriartortitsinermik kommunip atuuffimmik nutaamik tigusinissaa pisariaqartinneqartoq. Neqeroorummik taama ittunik peqartinagu uagut kommunitanni inuusuttut eqimattat periarfissavimmik ornitassaqaqngillat, neqeroorut taama ittoq erseqqissumik amigaataavoq.

iii. 0 - 18-inik ukiulinnut suliassaqaqfimmi ikorfartortit

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivini siulittaasumut aallarniutitut erseqqissaatigineqarpoq, ikorfartortit meeqqanut immikkut ittunik pisariaqartitsisunut pingaarluinnartut aamma annertuumik sunnuteqartuusut. Ikorfartortit akulikippallaamik taarserneqartanginnissaat pingaaruteqarpoq. Meeqqat ikorfartortiminnik tatiginnissinnaassapput toqqissisimaffigalugillu.

Taarseraattut amerlavallaarnerannut ajornartorsiut pissuteqarpoq, ikorfartortit meeqqanik paarsinissaminnut periusissanik eqqortunik amigaateqarnerat.

Siunnersuisooqatigiit isumaqarput, pikkorissarnerit ikorfartortit piginnaasanik pisariaqartunik ilinniartitsisinnissaat aqqiissutaasinnaasut.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiivini siulittaasup tulluata tikkuarpaa ikorfartortinut tunngatillugu aqqiissuussineq pillugu ajornartorsiuteqarnera. Kommunip siusinnerusukkut missingersuutitut atasumik killilersuinerata nassataanik aalajangiisoqarnikuuvoq, ikorfartortit akissarsiaat sapinngisamik appasinnerpaamik inissisimassasut.

Ikorfartortit immikkut ilinniakkamik ingerlatsineq aqutigalugu piginnaangorsarsinnaapput imaluunniit ilinniakkanik allanik ingerlatsinerit aqutigalugit. Ilinniarsimassutsikkut qanorluunniit tunuliaqutaqaralarunik nalinginnaasumik appasinnerpaanik akissarsialerlugit atorfinitsinneqartarput.

Siulittaasup tullianit aamma paasineqarsimavoq, ikorfartortit meeqqat atuarnersa nalaanni paarsinerminnut A-mik akissarsiaqartinneqartartut, kisiannili atuareernerup kingorna akissarsiaat akissarsianut B-nut nuunneqartartut.

Suliffeqarfiit marluk suleqatigiinnermik aallartitsippata ima aqqiissuussisinnaapput akissarsiat tamarmik akissarsiatut A-tut tunniunneqartalersillugit. Kisianni amerlanertigut tamassuma inernerisarpaa ikorfartortit akissarsiasat appasinnerpaaffiat atorlugu akissarsitinneqartartut. Ikorfartortit ilinniartitsisutut imaluunniit perorsaasutut akissarsisinneqartarnerat qaqtigoorpoq.

Kommunimit maanna ilisimatitsissutigineqartariaqangila maanna aningaasassat amerlanerulersut aamma maanna piffissanngormat ikorfartortit akissarsiaasa qaffasissusiisa naliliiffigeqqinnissaat?

Siulittaasup tulliaata siunnersuisooqatigiinnut innersuussutigaa, meeqqat pitsaanerusumik ikorfartorneqarnissaat anguniarlugu akissarsiat pillugit isumaqatigiinniaqnginnissaat.

Siulittaasup tulliaata aamma paasisimavaa, kommune atuarfinnut aamma ulluunerani paaqqinnittarfinnut ikorfartortinik qinnuteqartunik aningaasaliissuteqartartoq, pisortatut oqartussaaffeqartut sulisussarsiuussinerannik piumasaaqatitaqangitsumik.

Aningaasaliissutit amerlassusiat eqqarsaatigalugit taakkua nalinginnaasumik immikkuualuttunik nassuiaatitaqartinnagit tunniunneqartarput, ikorfartorti qanoq ittorpiaq pisariaqartinneqarnerseq, ilinniarsimassutsikkut tunuliaqutaasooq imaluunniit sulisussarsiorluni pisortatigoortumik saqqummiussamik tunngavilersorneqarneq ajortut. Taassuma inassutigaa periutsit taakkua pillugit sukumiinerusumik misissuisooqassasooq.

Innarluutilinnut Tarnimikkullu napparsimasunut immikkoortortaqaqarfinni fagcheffi ilassutitut paasissutissanik saqqummiussivoq, meeqqanut inuusuttunullu 0 - 18-inik ukiulinnut ikorfartortinik atorfinitsitsisarnermi isumaqatigiissutit atuuttut malinneqartarnerannut aamma qinnuteqartup ilinniarsimassutsikkut tunuliaqutaanut tunngatillugu. Inersimasunut suliassaqaqarfinni ikorfartuinerit assigiinngitsut marluk pingaarnertut neqeroortutigineqartarput. Ikorfartortimik tunniussisooqarsinnaavoq imaluunniit nammineq angerlarsimaffimmi ikorfartuineq pissarsiarineqarsinnaavoq.

Nammineq angerlarsimaffimmi ikorfartuinerimik pissarsisooqarpat akissarsiat Naalackersuisunit aalajangersakkat tunniunneqartarput. Periarfissaavoq siusinnerusukkat akissarsiat akissaatersuutitut ukioq ataaseq pallillugu pissarsiarinnaanerit. Ukiup taassuma kingorna akissaatersuutit akissaatersuutitut aalajangersakkatut pissarsiarineqarsinnaanerit periarfissaavoq.

B. Innuttaasunut pitsaaneruseq suliissineq

i. Innuttaasumut tunngasumik suliissineq ingerlatsineq pillugu qupperisagaq

ii. Kommunimi immikkoortortat pillugit suliissineq pillugit takussutissiaq

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinni oqaluserineqarnikuuvoq innuttaasut innarluutillit qanoq iliorluni pitsaanerpaamik ikiorneqarsinnaanerit, taakkua ikiorneqarnissamik eqqortumik sumiiffinnit eqqortunit nassaarniarnissaminnik ajornartorsiuteqartunut. Siunnersuisooqatigiit innersuussutinik aalajangersimasunik marlunnik peqarput, neriuutigalugu ataatsimiititaliap ingerlatsivimmut eqqarsaatersuutiminnut oqaloqatiginninnerminnilu ilanngutissagaat. Pineqarput innuttaasunik pitsaaneruseq aqutissiuussinissaq periarfissat pisinnaatitaaffigisatit pisinnaatitaaffeqarfiginngisatillu pillugit.

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit siulittaasuut nassuiaavoq kommunimit periuseq MatuAtaaseq-mik taaguutilik atorneqalersimasooq, taamaaliornikkut apequtissaqaraanni orniguffissaq ataasiinnanngortinneqarsimavoq.

Siulittaasumit erseqqissaatigineqarpoq qupperisakkanik paasiuminartumik suliissineqarsissap pingaaruteqassusia, tassani erseqqissumik takussutissiarineqassaaq pisortat aqutissuussaat aqutigalugit qanoq ikiuisooqarsinnaanerseq.

Taamaaliornikkut qulakkeerneqassaaq innuttaasut innarluutillit erseqqissumik ilisimassagaat, kommunimut saaffiginikkaangamik suut naatsorsuutigisinnaallugit aamma kikkut oqaloqatigissanerlugit. Taamatut periuseqarnermi innuttaasup aamma kommunip akornanni ersarissuunermut naatsorsuutigisallu naleqqatigiissaanerannut iluaqutaavoq.

3. Taasariaqartut allat

3.1. Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit ilisimatitsissutaasa malitseqartinneqarnerat

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit siulittaasuat oqarpoq, nammineq ilisimallugu ataatsimiititaliap ataatsimiinneri matoqqasuusut, taamaattumik siunnersuisooqatigiinnit ilisimatitsissutinut tunngatillugu suut oqaluuserineqarsimanersut pillugit malinnaaniarneq ajornakusoortuusoq.

Siulittaasup erseqqissaatigaa, sammisat Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinnit oqaluuserineqarsimasut pillugit ataatsimiititaliap qanoq isummersimanagera tusarfigissallugu pingaaruteqartuusoq. Taamannak oqarpoq nassuiarusullugu siunnersuisooqatigiit pingaartitai ataatsimiititaliap politikikkut anguniagaanut naapertuunnerat, imaluunniit pingaartitat allannortinnerannut pisariaqartitsisoqarneraq paasineqarsinnaaqullugu.

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit siulittaasua oqarpoq, nammineq ilaasortatut utertitsiffigineqarneq imaluunniit siunnersuisooqatigiinnit oqaluuserineqartut pillugit ilisimatitsineq ataatsimiititaliamut ingerlaavartumik nassiussuunneqartarnerat amigaatigalugu. Aperivoq, siunnersuisooqatigiinni oqaloqatigiissutigineqartut qanoq ataatsimiititaliamit suliarineqartarnerat.

Suliffissaqartitsinermut Ataatsimiititaliami siulittaasooq nassuiaavoq, ingerlatsiviup ataatsimiititaliamut ataatsimiinnerit imaqarniliat ilisimatitsissutitut nassiuttarai, tassani atuarneqartarput misissorneqarlutillu. Siulittaasooq siunnersuuteqarpoq siunnersuisooqatigiinnut naapertuutissasoq ingerlatsivik qinnuigineqarpat suliat taakkua killiffiat pillugit nutartikkamik nalunaarfigineqartarsinnaagunik, sammisat pillugit aalajangiisimatillutik imaluunniit oqaluuserinnissimatillutik.

Isumaginninnermut Suliffissaqartitsinermullu Ataatsimiititaliap siulittaasua isumaqarpoq, pitsaanerussasoq malitseqartitsineq ingerlatsivik aqutigalugu suliarineqartuuppat, taamaalilluni akissutit ilisimatitsissutillu siunnersuisooqatigiinnut tunniunneqartarsinnaaqullugit. Siulittaasup siunnersuisooqatigiinnut inassutigaa "Utertitsilluni nalunaarutit imaluunniit Malitseqartitsinermik immikkoortut" ullormut oqaluuserisassani immikkoortut aalajangersimasutut inissinneqatillugit immikkoortullu immikkuullarissut malitseqartinnerat pingaarnersioraqullugu.

Ataatsimiititaliamut siulittaasup ilisimatitsissutigaa sammisat tamakkua ukiumoortumik killiffik pillugu ataatsimiinnermi aamma qaqinneqartarsinnaasut. Tassani aamma Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit ukiumoortumik nalunaarutertik saqummiuttarmassuk suliarillu pillugit ataatsimiititaliamut ilisimatitsillutik.

3.2 Meeqqat atuariannik naammassinerup kingorna tapersorneqarnissamut periarfissat

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiivini siulittaasup tullia Arnajaaq Lyngge, immikkoortumik ilanngussisoqarnissaanik kissaatigisaqarpoq, killiffik pillugu nalunaarusiami nassiunneqartumi amigaataasutut isumaqarfigisani.

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinnit oqaluuserineqarsimavoq inuusuttunut meeqqat atuariannik naammassinerup kingorna suliffimmik imaluunniit sammisamik amigaatigisaqartunut tunngasoq.

Siulittaasup tullia aperivoq: Meeqqat atuafiannik qimatsisimasut aamma atuartinneqarnermik suliffimilluunniit ingerlatsinngitsut, 18-it tikillugit ukioqalernissartik tikillugu taamannak ingerlasussat ataatsimiititaliap tungaanit qanoq passunneqarnissaat eqqarsaatersuutigineqarpa.

3.3 Atuaqatigiinni immikkut atuartinneqartuni suliffimmik sungiusarnermik ingerlatsinerup ukkatarineqarnera

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiinni siulittaasup tullia, Arnajaaq Lyngge, ilisimatitsivoq aalajangersakkat atuuttut tulluuttut atuaqatigiinni immikkut atuartinneqartuni 9. aamma 10. klassini atuartunut atuuttut, qaammatit marluk sinnerlugit sivissuseqartut. Siulittaasup tullia tikkuaavoq, atuaqatigiinni immikkut atuartinneqartuni ilinniartitsisut siunnersuisullu tamarmik periarfissamik tassannga ilisimanninngitsut, taamaattumillu siunnersuutigalugu suliffimmik sungiusarnermik ingerlatsinnaanermut periarfissaq pillugu attaveqatigiinneq pitsanngorsarneqassasoq pingaartinneqarnerullunilu. Unammilligassaq taanna pillugu ataatsimiititaliaq qanoq isumaqarpa?

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ingerlatsivimmi pisortaq nassuiaavoq, immikkoortut qulaaniittut marluk ullormut oqaluserisassani ilanngunneqarsimanngimmata taamaattumik akissutissanik piareersaasoqarsimanngitsaq, nalunaarsussaginili ingerlatsiviup iluani immikkoortortaqarfimmuut naleqquttumik nassiuteqqissallugit sukumiinerusumik isumagineqaqullugit.

Siulittaasup tullia ilisimatitsissutigaa immikkoortut ilanngunneqarsimannginnerannut qularnanngitsumik nammineerluni innarluutilinnut suliassaqarfimmi ataatsimiinnermi kingullermi peqataasimannginnini pissutaasoq.

Ataatsimiititaliami ilaasortaq Mala Høy-Kúko, nammineq immikkut atuartinneqartut klassianni ilinniartitsisut sulisup atuaqatigiit immikkut atuartinneqartut klassiinut immikkut soqutigisani erseqqissaatigaa. Tikkuarpaa, atuaqatigiit immikkut atuartinneqartut klassiinut ilinniartitsisut ilinniarsimasut amigaataanerat. Taassuma saniatigut erseqqissaatigalugu atuaqatigiit immikkut atuartinneqartut klassiini atuartut suliffimmik misiliisnaanerannut periarfissat annermik erseqqissarneqartariaqartut. Tamanna ilinniartitsisat periarfissanik pitsanngorsaanissamut naapertuuttutut isigineqarpoq.

4. Naggasiineq

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ataatsimiititaliamit paasissutissat tusaatissatut tiguneqarput aamma Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnermi saqqummiussaata qujassutigineqarput.

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiinni siulittaasup tullia ataatsimiititaliamut qujassuteqarpoq killiffik pillugu ukiumoortumik ataatsimiinnermut peqataatinneqarsinnaanertik pillugu. Siulittaasup erseqqissaatigaa, Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiinni ilaasortat namminneq kajumissusertik tunngavigalugu ataatsimiititaliamut innersuussutinik suliaqartartut, erseqqissaatigalugu ataatsimiititaliap aamma siunnersuisoqatigiit akornanni marloqiusamik attaveqatigiinnerup pingaaruteqassusia, oqaloqatigiinnermik pissarsiaqarfiulluurtumik siuarsaaqataammat.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ataatsimiititaliamit siunnersuisoqatigiit ilisimatinneqarput sammisat ilaat Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiinnit

saqqummiunneqartut ataatsimiititaliamit ilisimaneqareermata aamma ingerlaavartumik oqaluuserineqartarmata. Sammisat taakkua ataatsimiititaliami siunissami oqaluuserineqartuartaappaat.

Dorthe-Marie, Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ataatsimiititaliamit, ilisimatitsivoq ataatsimiititaliamit Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiit innersuutaat tigulluarteritik aamma ingerlaavartumik suliassat assigiinngitsut pitsanngorsarnissaat sulissutigisussaagitsik.

Naggataatigut ataatsimiititap siulittaasuata ilisimatitsissutigaa, paasissutissat saqqummiunneqartut ingerlatsivik suleqatigalugu misissorneqassasoq aalajangiisinnaaqullutik sammisat attuumassutillit qanoq pitsaanerpaamik sammineqarsinnaanersut siunissamilu ataatsimiititaliamut saqqummiullugit.

5. Ilanngussat

1. Ullormut oqaluuserisassat saqqummiunneqarnerat
2. Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiit 2023-mi suliaat pillugit killiffimmik nalunaarusiaq
3. Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiit ataatsimiititaliamik ataatsimeeqateqarneranit imaqarniliaq 21-02-2023

Ilanngussaq 1 - Ullormut oqaluuserisassat saqqummiunneqarnerat

Oqaluuserisassani apeqqutit innersuussutillu arlallit ilaapput, taakku ataatsimiititaq peqatigalugu eqqartorneqassasut Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit kissaatigaat.

Oqaluuserisassat

1. Tikilluaqqusineq aamma ilisarititsineq
2. Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinnit killiffik pillugu nalunaarusiap eqqartorneqarnera
 - a. Ilinniagaqarnissamut suliffissatigullu periarfissat
 - i. Illersugaasumik suliffeqarsinnaanermut neqeroorut
 - ii. Periarfissat STU-mut assingusut
 - iii. 0 - 18-inik ukiulinnut suliassaqarfimmi ikorfartortit
 - b. Innuttaasunik pitsaanerusumik sullissineq
 - i. Innuttaasumut tunngasumik suliamik ingerlatsineq pillugu quppersagaq
 - ii. Kommunimi immikkoortortat akornanni suleqatigiinneq pillugu takussutissiaq

Killiffik pillugu nalunaarusiaq naapertorlugu apeqqutit innersuussutillu

Innuttaasut amerlanerusut misigisimasinnaaqullugit, Kammagiinni nakkutigisaasumik suliffissaqarnissamut anguniagalimmik pilersitsinissamut ataatsimiititami qanoq takorluuisoqarpa?

Innuttaasut piginnaasakillisimasut najukkami piginnaanngorsarnissamut periarfissaat pillugit ataatsimiititami qanoq eqqarsaateqartoqarpa?

Najukkami piginnaanngorsarnissamut periarfissat pitsaanerulersinniarlugit ataatsimiititami qanoq iliortoqassava?

Kommunimi suliffeqarfittut innuttaasunik piginnaasakillisimasunik periarfissagissaarnerulersitsinissaq pillugu ataatsimiititami qanoq eqqarsaateqartoqarpa?

Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni STU-mik neqeroorummik pilersitsinissaanik kimigiiserfiginissanut ataatsimiititami qanoq suleriarctoqassava?

Siunnersuisooqatigiinnit innersuussutigineqarpoq, kommunimi ingerlatsiviit innuttaasunut piginnaasakillisimasunut quppersagaliussasut, taamaalillutik suliat nalinginnaanerusut ajornannginnerusumik misissorsinnaaniassammagik.

Siunnersuisooqatigiinnit innersuussutigineqarpoq, kommune tamakkiisumik isiginnissinnaanissaq pillugu kommunimi immikkoortortanik suleqateqartarnermut tunngasumik takussutissaliussasoq.

Ilanngussaq 2 - Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiit 2023-mi suliaat pillugit killiffimmik nalunaarussiaq

Innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiit piffissami januaari 2023 - decembari 2023-mi suliaasa killiffiannik nalunaarussiaq

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiit 'Sulinissamut ilinniagaqarnissamullu periarfissaqarneq' pillugu ukkassinerat tunngavigalugu 2023-mi Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiit Majoriaq pillugu saqqummiisitsinermik ataatsimiinnertik aallartippaat. Ukiup ingerlanerani qulequtaq assigiinngitsutigut oqaluuserineqarpoq, kingunerisaanillu tulliuttut eqqumaffigineqassapput innersuussutigineqarlutillu:

Ataatsimut isigalugu Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiit, innuttaasut piginnaasakillisimasut sulinissamut ilinniagaqarnissamullu tunngatillugu qanoq periarfissaqarnerlutik paasiniaruminaatsittaraat kiisalu periarfissat ikippallaartut, isumaqarput.

- *Taamaattumik innuttaasunut piginnaasakillisimasunut immikkullu pisariaqartitsisunut sunik ilinniarnissamut sulinissamullu periarfissaqarnerloq kommunip nittartagaani, Sullissivimmi il.il. takussutissamik pisariaqartitsisoqarpoq.*
- *Illersugaasumik sulinerlut neqeroorut amigaataavoq. Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiinnit, maannakkut Sammisassanik ataatsimooqateqarnissamillu neqeroorut Kammagiit taarserlugu, taamaattumik pilersitsinissaq iluaqutaassasoq isumaqarput.*
- *STU, STU-llu (immikkut aaqjissuussamik ilinniagaqarneq) assigisaanik periarfissat Kalaallit Nunaanni amigaataapput.*

Qulequtaq toqqarneqartoq tunngavigalugu siunnersuisoqatigiit ataavartumik qulequttat allat oqaluuserisarpaat, taakkulu kingunerisaannik ima innersuussuteqarput:

- Ataasiinnarmik saaffissaqalernissamut kommunip suliaqarneranut tunngatillugu, Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiit innersuussutigaa:
 - Innuttaasunut tunngatillugu suliat ingerlanneqarnerannut quppersagaaraliortoqassasoq, taamaalilluni innuttaasut suut naatsorsuutigineqarsinnaanersut ilisimassavaat.
 - Kommunimi immikkoortortaqaarfii assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnermik takussutissiorloqassasoq, taamaalilluni innuttaasut assigiinngitsut akornanni ikiorluarneqarsinnaaniassammata. Assersuutigalugu ingerlatsiviit assigiinngitsut akornanni suleqatigiittoqarnera pillugu innuttaasumit akuersissuteqarfinissaa eqqumaffigineqassasoq.
- 0 - 18-inik ukiullit pillugit suliaqarfimmi ikorfartortit suliamut pitsaanerumik piareersarneqartassapput.

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiinni ataatsimiinneq siulleq inissitsiternermut, ileqqoreqqusanik suleriaatsinillu ilisaritsinermut, inuit innarluutillit pillugit politikkimik misissuataarinermut kiisalu ilaasortat ilisimaarinerulernissaannut siunnersuisoqatigiillu siunertaannut tunngasuuneruvoq.

Innuttaasunut innarluuteqartunut inuiaqatigiit isiginnittaasiata allanngortinneqarnissaa Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiinni suliassatut pingaarnertut inissinneqarpoq. Innuttaasut innarluutillit ulluinnarni suliassanut ikiortariaqartutut tapersersortariaqartutullu inissisimanerannik isiginnittaaseqarneq siunnersuisoqatigiinnit allanngortinniarnearpoq. Innuttaasut innarluutillit inuiaqatigiit avataaniisinnissaannik paasinnittaaseq siunnersuisoqatigiinnit allanngortinniarnearpoq aammali inuiaqatigiinni allat assigalugit pineqarniassammata imminnut ikiornerulernissaat anguniarlugu ikorfartortariaqarnerannut tunngatillugu. Innuttaasut innarluuteqartut ilinniagaqartutut, suliffeqartutut, namminneq angerlarsimaffeqartutut il. il. inuuneqarnissamut periarfissaqassapput.

Qulequttat ukkatarisassat siunnersuisoqatigiinnit toqqarneqartut tassaapput:

- Sulinissamut ilinniagaqarnissamullu periarfissaqarneq
- Kikkut tamarmik naleqquttumik ineqarnissamik pisinnaatitaaffeqarput
- Kommuniq aamma inuit innarluutillit peqatigiiffiisa akornanni qaninnerusumik suleqateqarneq

Siunnersuisoqatigiit 2023-mi aalajangerput ukkatarisassatut pingaarnersiussallugit: Sulinissamut ilinniagaqarnissamullu periarfissaqarneq.

Siunnersuisoqatigiinnittaaq qulequttat assigiinngitsut pillugit qanoq sulissanerlutik tunngavinnik arlalinnik aalajangersaasoqarpoq, ilaatigut siunnersuisoqatigiit iluminni suliat ingerlanneqartarneri nalimmassarniarlugit aammali ass. innuttaasunik ataatsimiititsinikkut eqqortunik peqataatitsinissat qulakkeerniarlugit.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiinnit 2023-mi innersuussutit eqqumaffigineqartussallu.

Ilanngussaq 3 - Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiit ataatsimiititaliamik ataatsimeeqateqarneranit imaqarniliaq

*Marlunngorneq 21. februaari 2023, nal 09:30
Sumi: Kommunip allaffiani Kommunalbestyrelsip ataatsimiittarfiani*

Ataatsimiinnermi peqataasut:

Inuit Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinnit

Karin Thorsen (Siulittaasoq)
Inge Olsvig Brandt (Ilaasortaq)
Mathias Knude Brusgaard (Ilaasortaq)
Lisa Nielsen (Ilaasortaq)
Cecilie Marie Hardenberg (Ilaasortaq)
Riikki Grønvold (Ilaasortaq)

Peqataasinnaanani nalunaartoq:
Arnajaaq Lynge (Siulittaasup tullia)

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititami

Inge Olsvig Brandt (Siulittaasoq)
Lone Rosengren Pedersen (Siulittaasup tullia)
Mala Høy-Kuko (Ilaasortaq)
Harald Bianco (Ilaasortaq)

Peqataasinnaanani nalunaartoq:
Poul Petersen (Ilaasortaq)
Julia Lynge Ezekiassen (allatsi)

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik

Ejner Grønvold (Pisortaq)
Bea Lennert (Suliffeqarnermut tunngasuni Fagcheffi)
Mathias Knude Brusgaard (Innarluutilinnut tarnikkut nappaatilinnullu Immikkoortortaqaqarfimmut fagcheffi)
Naja Anelouise Heilmann (Allatsi)
Cecilie Victoria Schierbeck (Oqartussaaffeqarfimmi Fagcheffi)
Kirstine Ivarsen (AC-fuldmægtigi)

Qupp. 1 qupp. 3

Qupp.13 qupp. 15

Imaqarniliaq:

1. Tikilluaqqusineq ilisarititseqatigiinnerlu

Inuit Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit Kommuneqarfik Sermersuumilu Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititap ukiumoortumik ataatsimiinnerannut atatillugu Innarluutilinnut tarnikkut nappaatilinnullu Immikkoortortaqaqarfimmut fagchefti tikilluaqqusillunilu ullormut pilersaarut saqqummiuppa. Ataatsimiinnermi peqataasut tamarmik ataasiakkaarlutik imminnut ilisaritipput.

2. Inuit Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit atuuffii suliassaallu

Inuit innarluutilinnut tarnikkullu nappaatilinnut Immikkoortortaqaqarfimmi fagchefip Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit ileqqoreqqusaanut tunngatillugu Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit atuuffii suliassaallu saqqummiuppai.

3. Innarluutilinnut suliassaqaqarfimmut killiffimmik nalunaarussiaq

Inuit Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit piffissami 27. septembri 2021-miit januaari 2023-mut sulinerannut killiffimmik nalunaarussiaq siunnersuisooqatigiit siulittaasuannit saqqummiunneqarpoq – nalunaarussiaq ilanngussami atuarneqarsinnaavoq.

4. Inuit innarluutillit sulinissamut ilinniarnissamullu periarfissaat unammillernarsinnaasullu.

Inuit innarluutillit tarnikkullu nappaatilinnut Immikkoortortaqaqarfimmi fagchefti Kommuneqarfik Sermersuumi innuttaasut ukioq 2022-mi sammisaqartitsinermi aningaasarsimasut naatsumik saqqummiullugit aallarniivoq.

Suliffissaqarnermut tunngasunut fagchefti Kommuneqarfik Sermersuumi innuttaasut innarluutillit suliffeqarnermut ilinniarnermullu periarfissaat unammillernarsinnaasullu pillugit saqqummiivoq.

Inunnut immikkut pisariaqartitsisunut naleqqussaaneq

Suliffissaqarnermut tunngasunut fagchefip ilisimatitsissutigaa atuarfiit, ilinniarfeqarfiit suliffiillu amerlanerit inunnut immikkut ikorfartorneqarnissamik pisariaqartitsisunut tulluussagaanngitsut. Majoriami inunnik immikkut ikorfartorneqarnissamik pisariaqartitsisunut tunngasunik suliaqarnissamut piginnaasalinnik sulisoqanngilaq. Majoriami ilinniartoqarpoq immikkut pisariaqartitsisunik - suussusersineqarsimasunik suussusersineqarsimanngitsunillu - unammillernartititik pillugit ilinniarnerminnik unitsitsiinnartartunik ass. klassini annerusuni atuartitsinermiinnissamik peqataanissamik. Taamaammatt kommunitinni pisariaqartinneqarpoq inuit immikkut pisariaqartitsisut illersugaasumik atuarfeqalernissaat, naleqquttunillu ilinniarsimasunik paasinnissinnaasunillu ilinniartitsisoqarnissaat.

Meeqqat atuarfii majoriarlu

Suliffissaqarnermut tunngasunut fagchefip ilisimatitsissutigaa, meeqqat atuarfii Majoriarlu imminnut ujjartornermi paasissutisseeqatigiinnermilu sukkanerulersimasut, aqqissuussaasumik suleqatigiittoqalermat. Taamaasillutik sukkanerusumik atuartut meeqqat atuarfiannik naammassinnittut soraarummeerutaasunilli karaktereqanngitsut pillugit ujartuisoqarsinnaavoq aqqutissiuussisoqarlunilu.

Meeqqat atuariata naammassinnginnerani atuartut iliuusissatut pilersaaruserfigineqarnissaata pingaaruteqassusaa Inuit Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit siulittaasuata erseqqissarpaa.

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiitami siulittaasup atuartut inaarutaasumik meeqqat atuariatik naammassinittartut karaktereqanngitsut amerliartornerannut pequtaasoq atuarfeqarnermut immikkoortortap paasissutissiissutigissagaa kissaatigaa.

Norgemi Ataatsimiitap angalanera

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiitap angalaneranut atatillugu ataatsimiitamit ilisimatitsissutigineqarpoq Norgemi innarluutillit najugaqatigiiffiini sulisut immikkut ittumik ilinniagaqarsimasuusut.

Ilinniarneq eqaatsumik aaqqissuusaaavoq sulisullu immikkut ittumik suliassaannut najugaqatigiiffiullu sullinniagai assigiinngitsunut tulluussagaalluni ingerlanneqartarluni.

Naggasiineq

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiitamit paasissutissat saqqummiunneqartut tusaatissatut tiguneqassasoq. Ataatsimiitami siulittaasup Inuit Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit aamma Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup suliaanun qujassuteqarfigai.

